

Sõidukijuhtide töö- ja puhkeaja kontroll

Annely Lind

töösuhete osakonna peajurist

Põhilised nõuded mootorsõidukijuhi töö- ja puhkeajale on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr 561/2006 (määrus 561/2006) ning liikluseadusega. Nõuete eesmärgiks on parandada töötingimusi ja liiklusohutust ning ühtlustada konkurentsitingimusi.

Määrust 561/2006 tuleb täita autoveo korral, mille puhul on tegemist:

- kaubaveoks kasutatavate sõidukitega, mille lubatud täismass koos haagise või poolhaagisega ületab 3,5 tonni, või
- reisijateveoks kasutatavate sõidukitega, mis on rohkem kui 9 inimese veoks, juht kaasa arvatud, ning on selleks otstarbeks ette nähtud.

Tööinspektor kontrollib ettevõtja juures tööajakorraldust, juhi ööpäevast sõidu- ja puhkeajaga, vaheaegu ja iganädalast töö-, sõidu- ja puhkeajaga, kahepäevase sõiduaja kohta kehtivaid piiranguid, sõidumeerikuga salvestatud andmete vastavust nõuetele. Samuti kontrollitakse ettevõtja poolt väljastatud tõendit, kui juht oli kontrollitaval perioodil ajutiselt töövõimetu, põhipuhkusel või juhtis sõidukit, mis ei kuulu määruse 561/2006 või AETRI* kohaldamisalasse.

Põhireeglid

- igapäevane sõiduaeg ei tohi ületada 9 tundi;
- pärast 4,5-tunnist sõiduaega peab juht tegema vähemalt 45-minutilise katkematu vaheaja;
- ööpäevane regulaarne puhkeaj peab olema vähemalt 11 tundi.

Järelevalve käigus kogutavad andmed

Ettevõtja juures korraldatava järelevalve käigus kogub tööinspektsioon järgmisi andmeid:

- 1) ettevõtja poolt korraldatava veo liik (rahvusvaheline või riigisisene, veose- või sõitjatevedu, oma kulul korraldatav või tasuline vedu);
- 2) määruse 561/2006 kohaldamisalasse kuuluvate sõidukite arv;
- 3) kas sõidukil on analoog- või digitaalne sõidumeerik;
- 4) kontrollimisel avastatud rikkumiste arv.

Kontrollisüsteem

Kontrollide kavandamisel arvestatakse varasemat kogemust ettevõtjatega - nõuete rikkumiste arvu ja raskusastet ning pädevatelt asutustelt laekunud rikkumisi puudutavat teavet. Ettevõtte, kus avastati raske töö- ja puhkeaja nõuete rikkumine, võetakse plaanilisse kontrolli ka järgmisel aastal. Samuti kontrollitakse järgmisel

aastal seda ettevõtet, kus esines olulisel määral kergeid rikkumisi. Kindlasti kontrollitakse uuesti ja rangemalt näiteks sellist ettevõtet, kus ei ole säilitatud sõidumeeriku salvestuslehti või digitaalse sõidumeeriku puhul juhi kaardile salvestatud sõidu- ja puhkeaja andmeid.

* *Rahvusvahelisel maanteeveol töötava sõiduki meeskonna töötaja Euroopa kokkulepe*

Sõidukijuhi ööpäevane regulaarne puhkeaj peab olema vähemalt 11 tundi.

Foto: Raigo Pajula/Postimees/Scapix